

Datum: 12 december 2023
Onderwerp: Groene Leges
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

In november 2022 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin verzocht wordt om een voorstel over de invoering van groene leges. Het college heeft toegezegd eerst met een brief te komen over de mogelijkheden rondom groene leges. Deze brief geeft daar invulling aan.

Achtergrond

Bij het in behandeling nemen van een vergunningaanvraag van duurzaamheidsmaatregelen betaalt de inwoner normaliter leges. Om verdere verduurzaming in de gemeente te bevorderen, zouden inwoners en ondernemers gestimuleerd en beloond kunnen worden voor het verduurzamen van de omgeving. Dit kan worden gerealiseerd door middel van verlaging of vrijstelling van leges, ook wel bekend als 'groene leges'. Groene leges verwijzen dus naar een vermindering van de legeskosten bij vergunningaanvragen voor duurzaamheidsmaatregelen.

Het uitgangspunt van groene leges is het belonen van duurzaam gedrag, en het (deels) wegnemen van een financiële drempel. Daarmee dragen we bij aan de duurzaamheidsambitie van De Wolden voor 2030. Ook stimuleren we met groene leges zoveel mogelijk de kracht van de samenleving om vanuit eigen verantwoordelijkheid mee te werken aan een gezonde, duurzame en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving.

Stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen met korting op de leges

Particulieren en ondernemers betalen bijvoorbeeld leges over activiteiten zoals het plaatsen van grondgebonden zonnepanelen, monomestvergistinginstallaties en windmolens. Maatregelen zoals het opwekken van grootschalige zonne- en windenergie kunnen collectief worden opgepakt, rekening houdend met de landelijke ontwikkelingen op dit gebied.

In veel gevallen is voor het uitvoeren van bovenstaande duurzaamheidsmaatregelen een omgevingsvergunning nodig. Voor het behandelen van deze vergunningaanvragen heft de gemeente leges. In veel gevallen zijn de bouwkosten de grondslag voor de legesheffing. Vaak leiden duurzaamheidsmaatregelen tot hogere bouwkosten, met als gevolg dat de leges kostenverhogend werken. Bovendien kunnen de legeskosten indirect een belemmering vormen voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen.

Overzicht van de mogelijke maatregelen in praktijk

De volgende duurzaamheidsmaatregelen komen in aanmerking voor groene leges:

- Plaatsen van zonnepanelen aan gevels of in veldopstelling met een totale oppervlakte van maximaal 50m².

- In bestaande bouw het aanpassen van de constructie om het dak geschikt te maken voor een groen dak. Bijvoorbeeld een begroeid/sedum dak en groene gevels met een waterbergende capaciteit van minimaal 18 liter per m²;
- Het plaatsen van windmolens tot 25 meter ashoogte;
- Het bouwen van mono-mestvergisting installaties voor het produceren van duurzame energie;
- De grootschalige opwek van zonne-energie.
- De grootschalige opwek van windenergie.

Een vergroening van de leges zou alleen van toepassing zijn op duurzaamheidsmaatregelen voor bestaande woningen en andere gebouwen waarvoor een omgevingsvergunning is vereist. Dit betekent dat vergunningsvrije maatregelen niet in aanmerking komen voor een vergoeding.

Uitwerking in de legesverordening

Om groene leges mogelijk te maken zijn er drie verschillende opties verkend:

1. Een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van leges. Dit is van toepassing wanneer een bouwactiviteit plaatsvindt zoals beschreven in de legesverordening.
2. Lagere leges die meteen wordt doorgevoerd bij de aanvraag. Dit is van toepassing bij bouwactiviteiten voor bestaande woningen en andere gebouwen
3. Een volledige of gedeeltelijke restitutie van leges. Dit is van toepassing wanneer aan specifieke duurzaamheidscriteria is voldaan na voltooiing van de bouwactiviteit. Formeel-juridisch leidt de teruggaaf niet tot vermindering van het gevorderde legesbedrag, maar tot een teruggaaf die bij afzonderlijke beschikking wordt vastgesteld.

Wij zijn van mening dat optie 2, het heffen van lagere leges, de meest geschikte maatregel is omdat deze ook bijdraagt aan het verlagen van de financiële drempel voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen.

Bovendien is lagere leges heffen administratief ook de eenvoudigste uitwerking, omdat terugbetaling niet hoeft te worden aangevraagd en verwerkt.

Vervolgproces

Zoals u weet zijn we bezig met een onderzoek naar de kostendekkendheid van al onze leges in verband met de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging. Door invoering van beide wetten worden lagere legesopbrengsten verwacht. Dit geldt ook voor de invoering van groene leges. De vermindering van de legesopbrengsten door de invoering van groene leges schatten we op ongeveer €25.000 per jaar, waarbij een en ander vanzelfsprekend afhangt van op welke wijze groene leges worden ingevoerd.

We werken de komende periode de mogelijkheden voor het invoeren van groene leges nader uit. We bereiden een raadsvoorstel voor gebaseerd op de wijze waarop het college de invoering van groene leges overweegt. Dit raadsvoorstel verwachten wij u vóór de zomer van 2024 te kunnen doen. Mocht uw raad instemmen met groene leges dan verwerken we de financiële consequenties in de kadernota en begroting 2025. Als sluitstuk verwerken we de groene leges in de Legesverordening 2025.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
Gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester